

Els estudis de música tradicional al Conservatori Superior de Música i Dansa de les Illes Balears

Des del curs 2003-2004 s'imparteixen els estudis de música tradicional al Conservatori Superior de Música i Dansa de les Illes Balears, amb la finalitat d'omplir un buit que hi ha en aquesta titulació a la nostra comunitat.

Els estudis es distribueixen en dos cursos i tenen dues especialitats:

- vent, que inclou com a assignatures obligatòries el flabiol i el tamborino i les xeremies, i
- corda, que inclou com a assignatures obligatòries la bandúrria o llaüt, la guitarra i el guitarró.

Durant aquests dos anys d'estudis s'han de cursar les matèries troncal i que són comunes a altres estudis, com ara Història de la Música, i d'altres assignatures més específiques, com ara Anàlisi Tradicional o Etnomusicologia, entre d'altres. A més, s'han de fer uns crèdits corresponents a assignatures optatives i uns altres de lliure configuració, com a la resta d'estudis. Així, aquests estudis es poden comparar i posar al nivell de qualsevol altra carrera que se segueix al conservatori. Són, per tant, uns estudis d'alt nivell que dignifiquen la música tradicional i l'equiparen a d'altres instruments.

Era necessari que la primera institució pública dins l'àmbit musical acollís i valoràs aquests estudis, molt necessaris avui dia ja que la música tradicional es transmetia, fins fa molt poc, de generació en generació, és a dir, era de tradició oral. Els xeremiers o guitarroners no sabien música, no havien seguit cap mètode i n'havien après o de forma autodidacta o del que els havien ensenyat els seus padrins, que sonaven d'oïda.

Els canvis a la societat han esdevingut assassins de la cultura popular, amb la qual cosa la música tradicional ha perdut –i continua perdent encara– la raó de ser. El suport que ha donat el Conservatori a la música tradicional era més que necessari.

L'assignatura de Ball Tradicional II pertany a la branca de la Música Tradicional i és una assignatura troncal per als nostres estudis o de lliure configuració per als altres estudis i/o especialitats. Aquesta assignatura consisteix en la pràctica i la teoria dels balls tradicionals. En el primer curs s'han treballat

les jotes i els boleros, i a l'assignatura de segon, s'aprenen els fandangos de Mallorca i de Menorca i les mateixes i els copeos, molt característics i conservats, aquests darrers, a la comarca dellevant mallorquí. Pel que fa a la teoria dels balls tradicionals, s'ha fet una pinzellada d'història, amb una especial atenció a l'estructura i com es ballen a l'actualitat.

Enguany també s'han fet dos tallers intensius molt interessants: el primer, una master-class amb Es Revetlers, grup de música popular i tradicional que conserva la manera de sonar i cantar a l'estil pagès –tal com ells és defineixen–, que ens mostraren com sonar, ballar les jotes, les mateixes i els copeos que han après de la tradició oral; l'altre, una interessant estada a Menorca amb tallers, conferències i ballades populars, la idea de la qual sorgí mentre parlàvem a les classes de ball en què apreníem a ballar fandangos de Menorca, amb la intenció de poder gaudir dels balls d'aquesta illa. La professora Joana Domenge posà fil a l'agulla i en lliurà un projecte a la directiva del Conservatori, en què explicava l'organització d'un curset a Menorca per poder observar i experimentar com s'hi balla. La directiva ho va acceptar, i ja fórem partits tots els alumnes i la professora cap a Menorca.

El diumenge anàrem cap a Maó, on ens reberen d'allò més bé. Poc després ens dirigírem cap a Ciutadella, on hi havia una ballada programada amb el grup local anomenat Tramuntana i el grup de Sant Lluís. Hi poguérem observar la diferència en la forma de ballar entre els ciutadellencs i els de Sant Lluís. L'endemà vàrem assistir a una petita conferència i a un taller de ball, on ens ensenyaren diferents punts i passos, i els poguérem perfeccionar. Al vespre hi va haver una ballada a Sant Lluís organitzada pel mateix grup. El darrer dia tinguérem una mica de temps lliure i al migdia ens vàrem tornar retrobar amb el grup de Sant Lluís per intercanviar opinions i experiències.

127

OPINIÓ

Els alumnes de l'assignatura de Ball del Conservatori Superior de Música i Dansa de les Illes Balears volem donar les gràcies a la gent de Sant Lluís per la seva predisposició i pel bon acolliment que ens dispensaren. Varen ser tres dies molt agradables i poguérem gaudir d'una experiència que sempre recordarem.

A part d'aquests bons moments, però, els alumnes no podem deixar de banda l'angoixa que tenim i la preocupació envers els estudis de l'especialitat de música tradicional al Conservatori.

Si hi ha una cosa que ens preocupa és que després d'aquests anys d'estudi obtenim una titulació que no està reconeguda ni tan sols a les illes Balears, ja que no es compleixen el mínim de crèdits suficients perquè arribi a ser una llicenciatura. Així, els que estan interessats a obtenir qualque tipus d'acredita-

ció es veuen obligats a començar uns altres estudis per acabar la seva formació i obtenir el desitjat títol superior.

Els alumnes ens queixam d'aquesta situació i, en general, opinam que s'hauria d'haver implantat des de l'inici un pla d'estudis de quatre anys com a la resta d'estudis, i així es podria obtenir un títol reconegut. A més, també pensam que seria interessant iniciar els plans d'estudis de música tradicional al grau mitjà del conservatori professional, perquè es puguin començar els estudis des d'un nivell bàsic, i així incrementar, a poc a poc, el nivell de formació dels músics interessats en la nostra cultura tradicional.

ANTÒNIA BASSA, ANTONI
GALMÉS I PERE JOAN MARTORELL
Maig de 2007

AMPLI
SONORITZACIONS

Oriol Marimon
93.674.23.24 - 629.783.309

Jordi Aixalà Basora
Afers d'instruments de música tradicional

Apartat de correus 63
Email: jaixala@wanadoo.es
Tels. 977 33 35 36 - 696 61 30 81
43330 Riudoms (Baix Camp)